

som ved dette Lovforslag sættes for den, som attraaer at erhverve Selveiendom, og som i denne Henseende nyder Lettelse. Det er en Begunstigelse, som Lovgivningen giver i Kraft af, at den anseer det Diemed for vigtigt, som derved opnaaes, og en saadan Begunstigelse bør ikke indskrænkes alene til dette specielle Diemed, men den bør ogsaa meddeles, hvor Diemed af en lignende Bessaffenhed kunne opnaaes.

P. Torgensen: Jeg skulde gjerne være enig med den 2den (Treschow) og den 5te (Drsted) Landsthingsmand for Kjøbenhavn i denne Henseende med Hensyn til Arvefæste, naar Fæstebonden og Godseieren stode paa et og samme Trin, men det er Noget, som vist Enhver veed, at der er megen Forskiel paa den, som skal sælge, og den, som skal kjøbe. I Henseende til Arvefæste, saa har Godseieren i Reglen Afstilligt at foreskrive, som han ønsker. Naar Godseieren siger: „Du faaer ikke Jagtret“, saa faaer han den ikke, og siger han: „Du faaer ikke Fiskeri“, saa faaer han det heller ikke, og af saadanne Indskrænkninger er der mange forbundne med Arvefæste. Ofte ønsker han ikke at sælge en Gaard, fordi den undertiden ligger saa nær ved Hovedgaarden, at hans Dyr kunde blive stude, naar en Anden fik den til fuld Eiendom, og mange andre Ting kunde indtræffe, saa at Godseieren ikke vil finde sig vel tilfreds med at overlade Gaarden paa denne Maade. Jeg antager saaledes, naar vi skulle gaae frem med det Skridt, som vi ville, ikke Arvefæste for nogen Fordeel for Landet. Derimod, naar vi ville vente at gaae frem, saa er Selveiendom det, som i Tidens Længde vil give Landet sin bedste Styrke, og jeg kan derfor ikke være enig med de 2 sidste ærede Talere i Henseende til, at Arvefæste er lige saa godt som Selveiendom.

Indenrigsministeren: Naar Sagen betragtes fra et ganske almindeligt Standpunkt, kan der vistnok ikke være nogen synderlig grundet Tvivl om, at fuld Eiendom maa være at foretrække for Arvefæste, men det følger ikke deraf, at det stillede Ændringsforslag skulde være at forkaste; thi for det Første kan jo Arvefæste, naar det engang er blevet erhvervet, senere gaae over til at blive fuld Eiendom; og vil en saadan Dvergang blive saameget lettere,

hvis der engang kommer en Lov om Afløsningen af de reelle Byrder, en Lov, som der selvfølgelig vil være meget større Anledning til at fremkomme, naar en større Udvidelse af Arvefæste skulde finde Sted, hvilket dog vel ikke er saameget sandsynligt. Men jeg maa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det Formaal, som nærværende Lov har, vil fremmes yderligere, naar der optages en Bestemmelse om, at Begunstigelseerne ogsaa skulle tilstedes ved Dvergang til Arvefæste. Formaalet for Loven er nemlig det at lette Dvergangen af Bøndergodsset i de nærværende Brugerens Hænder, saa at det bliver de samme Mænd, som nu sidde ved Eiendommene, der erholde Proprietetsrettighed over Eiendommene, og jeg troer, at til at lette dette Diemed, er det godt, at der er flere Maader, paa hvilke denne Dvergang kan finde Sted, at den, der skal foretage Afhændelser, kan vælge imellem flere Maader, og at han kan vælge den, der tiltaler ham meest, naar han kan blive enig med Brugeren, og dette forekommer mig at tale for at antage det Ændringsforslag, som er stillet.

Ryholm: Jeg skal tillade mig i Anledning af det stillede Ændringsforslag til nærværende Lovforslag at ytre, at jeg vel ikke seer, at det er af stor Betydning; men jeg skal dog imidlertid tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, naar der hidtil ikke har været indrømmet de Mænd, der have solgt til fuld Eiendom, andre Begunstigelser i denne Henseende, end der har været indrømmet dem, der have havt Ret til at sælge til Arvefæste, nemlig at kunne udstede Documentet paa 42 Skilings Papir, saa forekommer det mig at indeholde noget Anomalt, at man paa den Tid, man indrømmer dem Begunstigelser, der sælge til fuld Eiendom, ikke vil indrømme de samme Begunstigelser til dem, der sælge til Arvefæste. Naar den ærede Landsthingsmand fra Fyen (Holberg) har sagt, at jeg tidligere har yttret, at Arvefæste var ikke kjendt i Jylland, da vil jeg gjerne indrømme, at det ikke vilde have været ganske correct, om jeg havde sagt „ikke kjendt“, men jeg troer vistnok ikke ganske at have udtrykt mig saaledes, idet jeg vistnok, saavidt jeg mindes, har sagt „ikke meget kjendt“ og jeg kan gjerne tilføje, ikke meget yndet.